

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ПСИХОЛОГІЯ МИСЛЕННЯ
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 20/6 - лекції; 28/6 - семінарські; 72/108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Радкіна Валентина Федорівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: загальної та практичної психології

Робочій e-mail: radkina.valentina@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: 15:00 – 16:20

3. Цілі дисципліни та результати навчання*

Предмет дисципліни: мислення як вищий процес пізнавальної діяльності індивіда, що визначається узагальненим і опосередкованим відображенням дійсності, це породження нового знання, активна форма творчого відображення, критичного ставлення до себе та оточуючого середовища, а також здатність розуміти, усвідомлювати і управляти власними емоціями, своєю мотивацією, думками і поведінкою.

Мета дисципліни: розкрити зміст мислення як вміння та здібності особистості розуміти і керувати своїм емоційним станом, позитивно сприймати оточуюче середовище і особистісні властивості, критично ставитися до себе та дійсності, продуктивно залучатися до генерування, оцінювання та вдосконалення своєї діяльності.

Матеріал курсу «Психологія мислення» **дозволяє** студенту навчитися розпізнавати свої емоції та правильно реагувати на свій емоційний стан та стан інших, критично відноситися до сприйнятої інформації, не піддаватися різного роду маніпуляціям, приймати зважені рішення, орієнтуватися в пріоритетах сучасності та творче ставитися до своєї професійної діяльності.

4. Зміст дисципліни

Тема № 1. *Мислення - вища форма пізнавальної діяльності.* Філогенез розвитку мислення. Поняття про нейропластичність мозку. Індивідуальні характеристики мислення. Мислення і інтелект.

Тема № 2. *Емоційний інтелект як вміння та здібність особистості.* Історія та підходи до вивчення емоційного інтелекту. Формування емоційного інтелекту на різних етапах життя. Емоційна взаємодія «дорослий-дитина-батько» в професійній діяльності та міжособистісних відносинах.

Тема № 3. *Позитивне мислення як головний елемент емоційного інтелекту.* Визначення позитивного мислення. Я-концепція – ключ до формування позитивного мислення. Основні

функції позитивного мислення. Критичне ставлення позитивної психології до позитивного мислення.

Тема № 4. *Критичне мислення та його головні особливості*. Ключові характеристики.

Складові критичного мислення, його функції та форми. Особливість формування критичного мислення. Критичне мислення і професійна діяльність.

Тема № 5. *Креативне мислення як «soft skills» сучасної людини*. Креативність та креативне мислення, структура креативного процесу. Визначення креативного мислення, його особливі характеристики, функції та види. Креативне мислення в професійній діяльності: форми, прояв та вплив на зміст самої діяльності. Креативне мислення в педагогіці.

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

З метою підвищення академічної доброчесності та сприяння особистісного розвитку, студентам заборонено використовувати будь-які технології штучного інтелекту у підготовці будь-яких завдань.

6. Проміжний і підсумковий контроль

Шкала та схема формування підсумкової оцінки Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Шкала оцінювання та нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Форма проміжного контролю – модульна контрольна робота, яка проводиться у формі письмової роботи (на платформі Moodle)

Зразок модульної контрольної роботи

1. Особливості формування емоційного інтелекту на різних етапах життя.
2. Ключові характеристики критичного мислення.

3. Розкрийте ваші індивідуальні характеристики мислення та їх значущість в контексті вашої майбутньої професії.

Форма підсумкового контролю – залік

Критерії оцінювання результатів навчання

Схема формування підсумкової оцінки

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях, участі у роботі на лабораторних заняттях, виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання МКР
Мінімальний рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	не зараховано (повторний курс)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінювання під час аудиторних занять враховує активність студентів на занятті, рівень розуміння матеріалу та використання його при розв'язанні практичних завдань, грамотна побудова усних відповідей та якість оформлення письмових відповідей, презентацій чи інших видів завдань

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу,

	обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за МКР- 10: 1 і 2 питання – по 3 бали; третє питання оцінюється в 4 бали. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Вид	Максимальна кількість балів
підготовка анотації наукової статті	5
виконання практичних вправ	5
проведення діагностичних обстежень	10

Критеріями оцінювання анотації статті є науковість, аналіз та синтез опрацьованого наукового матеріалу та здібність студента до критичного оцінювання визначених проблем.

Критеріями оцінювання виконання практичних вправ є науковість, самостійність та аргументованість відповіді.

Критеріями оцінювання діагностичних обстежень є науковість, валідність та академічна добросовісність

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю. Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. С.Л. Гумецької. Харків : Віват, 2019. 512 с.
2. Дерев'яно С. П. Д 36 Психологія емоційного інтелекту: Навчально- методичні рекомендації. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2023. - 80 с.
<https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9109/1/Психологія%20емоційного%20інтелекту.pdf>
3. Захарчин Г. М., Любомудрова Н. П. Емоційний інтелект та креативність як сучасний інструментарій менеджменту// Науковий вісник Ужгородського національного університету
4. Калошин В.Ф. Позитивне мислення як чинник професійного самовизначення молоді. : Методичний посібник. – К., 2012. – 114с.
https://lib.iitta.gov.ua/7148/1/Посібник_Калошина.pdf
5. В. В. Карпенко Психологія мислення: феноменологія, процес і детермінанти//Науковий вісник – 1/2013 ЛДУВС. – Серія психологічна. С.32-42.
<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1254/1/1-2013kvvpid.pdf>
6. Карпенко В.В. Психологія мислення: феноменологія, процес і детермінанти
http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/01_2013/13kvvpid.pdf

7. Кустов А. В. Мислення: психологічні, психопатологічні та психотерапевтичні аспекти: навч. посіб. /А.В. Кустов, Ю.А. Алексеева. - Суми: Вид-во СумДУ, 2010. – 324 с.
<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8878/Kustov%20A.V%2C%20Aliexieieva%20Iu.A.%20Myslennja%20psychologichni%2C%20psychopatologichni%20ta%20psyhoterapevtychni%20aspekty%20navch.%20posib.pdf?sequence=3>
8. Критичне мислення як педагогічний феномен. Бібліографічний огляд. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка Наукова бібліотека. – 2022. <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/oglyad-krytychne-myslennya.pdf>
9. Москаленко В.В., Максьом К.В. Емоційний інтелект: характеристика феномену та його структурні складові// АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ Т. 12. ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ. ВИП. 25.
<http://appsychology.org.ua/data/jrn/v12/i25/24.pdf>
10. Подофей С.О. Емоційний інтелект особистості й особливості його становлення// Науковий вісник ХДУ Серія Психологічні науки: № 1 (2019). – С. 260-265.
<https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/45/43>
11. Ягупова О. В. Проблема практичного мислення у психологічних дослідженнях// НАУКОВІ ЗАПИСКИ. Том 71. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота
<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/21653390-4413-4231-9649-27fafdf903c1/content>
12. Яковенко О.В. Інтелект та мислення. Психологічний практикум. /О.В. Яковенко-Методичний посібник. - К.: ТОВ «НВП ІНТЕРСЕРВІС», 2017.
<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/535208ba-a010-41a8-8eff-3e616fb0ce79/content>

Затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології від «15» січня 2024 р., протокол № 8